

ANEM

Asocijacija nezavisnih elektronskih medija
Association of Independent Electronic Media
Beograd, Marsala Birjuzova 13a, tel/fax: ++ 381 11 26 22 467, 32 86 355

Јасна Матић, министар
Министарство за телекомуникације и информационо друштво

Немањина 22 – 26
11000 Београд

Београд, 23.02.2010.

Поштована,

Подсећамо Вас на своје обраћање Министарству од 1.9.2009. године, којим смо изразили своју забринутост што након усвајања Стратегије за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма у Републици Србији, није дошло до интензивирања расправе о конкретним механизмима и корацима који би обезбедили успешну транзицију на дигитално емитовање, на начин који неће угрозити слободу изражавања, те који ће поспешити медијски плурализам у Србији.

Већина активности за које су Акционим планом усвојеним истовремено са Стратегијом, били предвиђени рокови до краја 2009. године, није извршена. Тако, Народна скупштина Републике Србије још увек није усвојила Закон о потврђивању завршних аката Регионалне конференције о радио-комуникацијама за планирање дигиталне терестријалне радиодифузне службе у фреквенцијским опсезима 174-230 MHz и 470-862 MHz (RRC-06), није израђен идејни пројекат дистрибуционе мреже, односно извршен избор канала по зонама расподеле, што је била обавеза Републичке агенције за телекомуникације и Министарства за телекомуникације и информационо друштво, нити је израђен финансијски план за набавку и дистрибуцију set top box-ова, што је била обавеза Министарства за телекомуникације и информационо друштво и Владе Републике Србије. Министарство за телекомуникације и информационо друштво поставило је Интернет портал о процесу дигитализације на адреси <http://digitalizacija.gov.rs/>, али је адекватна промоција постављања овог портала изостала.

Наведеним дописом Министарству од 1.9.2009. године, предлагали смо заказивање састанка са представницима Министарства, а како би:

- заједно претресли отворена питања у вези са дигитализацијом која изазивају забринутост наших чланица;

- договорили naredne korake u cilju podizanja nivoa spremnosti društva za procese koji nam predstoje, i
- razmotrili питања од значаја за будућу медијску стратегију Србије из угла предстојеће дигитализације терестричке радиодифузије.

Како до оваквог састанка још увек није дошло, указујемо Вам на теме за које мислимо да би морале представљати основ једне одговорне јавне политике на пољу дигитализације радиодифузије, а посебно у односу на регионалне и локалне емитере.

I

Стратегијом за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма у Републици Србији, предвиђено је, као нужан предуслов успешне транзиције, пажљиво осмишљено и још пажљивије спроведено информисање јавности и свих заинтересованих страна о процесу дигитализације. Стратегија инсистира на информисању грађана као крајњих корисника и најбитнијег елемента ланца учесника у дигиталној радиодифузији. Међутим, наши контакти на терену, са локалним и регионалним телевизијским станицама које су наше чланице, као и са представницима локалних самоуправа у којима наше чланице раде, намећу закључак о неопходности претходног информисања власника, управљачких структура и уредника локалних и регионалних медија, као и самих локалних самоуправа о процесу дигитализације, изазовима, трошковима и активностима које њима предстоје и које се од њих очекују. Све досадашње активности усмерене ка промоцији дигитализације, по правилу су биле фокусиране на највеће урбане центре, као што су Београд, Нови Сад и Ниш, што једноставно није довољно. Информисање фокусирано искључиво на грађане као крајње кориснике дигиталне радиодифузије, занемарује чињеницу да ће без благовремено едукованих и информисаних локалних медија и локалних самоуправа, корист од процеса дигитализације емитовања телевизијског програма бити озбиљно лимитирана, а грађани у опасности да остану без локалних информација и локалних садржаја.

У наведеном смислу предлажемо министарству да разради и имплементира адекватне механизме информисања локалних и регионалних медија и локалних самоуправа о процесу дигитализације. Ово нужно подразумева и претходно дефинисање права и обавеза комерцијалних емитера у процесу преласка на дигитално емитовање уз поштовање права која имају у складу са дозволама које важе дуже од рока предвиђеног за искључивање аналогног сигнала, а како би се са академског и апстрактног нивоа који су имале све досадашње расправе о дигитализацији, прешло на терен конкретних права и обавеза. Подсећамо Вас да је Акционим планом уз Стратегију за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма, дефинисање права и обавеза комерцијалних емитера у процесу преласка на дигитално емитовање предвиђено као обавеза Вашег министарства у првом и другом кварталу текуће године. АНЕМ као асоцијација која у свом саставу окупља велики број регионалних и локалних станица, спремна је да понуди пуну подршку у реализацији ових активности, како у раду на изради Правилника о преласку са аналогног на дигитално емитовање

радио и телевизијског програма и приступу мултиплексу у земаљској дигиталној радиодифузији, тако и нужној едукацији локалних и регионалних медија и локалних самоуправа о конкретним обавезама које би такав Правилник предвиђао.

II

Стратегијом за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма у Републици Србији, предвиђено је прилагођавање важећих дозвола за емитовање програма условима дигиталног земаљског емитовања сигнала, на начин који не дира у програмски аспект, не мења сервисну зону и не скраћује рок важења дозвола, а у складу са Правилником о преласку са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма и приступу мултиплексу у земаљској дигиталној радиодифузији који би требало донети. Акционим планом уз Стратегију прилагођавање важећих дозвола је активност која подразумева координацију између Републичке агенције за телекомуникације, Републичке радиодифузне агенције и Вашег министарства, са роковима који се неумитно приближавају (од II до IV квартала текуће године). У контактима са регулаторним агенцијама стекли смо утисак да не постоје усаглашени ставови по питању начина на који ће се прилагођавању дозвола приступити, а још мање надлежности, форме и поступка издавања дозвола у сложеној архитектури дигиталног радиодифузног ланца.

Неспорно је да Стратегија дигитализације дефинише оквир искључиво за прелазак са аналогног на дигитално емитовање, односно за саму транзицију. Међутим, правила која се дефинишу током транзиције, нужно ће условити одређена решења и пост-транзиционе радиодифузије у Србији. У ситуацији кад рокови важења дозвола издатих за аналогно емитовање истичу од 2014. године, а у којој су и даље непознанице:

- и обавезе комерцијалних емитера у процесу преласка на дигитално емитовање (укључујући ту посебно и финансијске обавезе),
- и начин на који ће се важеће дозволе мењати,
- и надлежности и поступци издавања дозвола у периоду који ће уследити убрзо по транзицији,

медијске куће онемогућене су не само у дугорочном, већ и средњорочном и краткорочном планирању сопственог развоја.

АНЕМ апелује на министарство да без одлагања охрабри и подстакне надлежна регулаторна тела да унапреде међусобни дијалог по питању предстојећих регулаторних изазова, као и да у тај дијалог укључе медије и њихове асоцијације, при чему посебно имамо у виду и регионалне и локалне медије, како би се медијским кућама омогућило адекватно планирање свог развоја, уместо да се на крају, под пресијом притискајућих рокова, бирају изнуђена решења, а медијске куће још једном доведу пред свршен чин.

III

Идејни пројекат дистрибуционе мреже, сходно Стратегији за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма у Републици Србији и Акционом плану уз Стратегију, Републичка агенција за телекомуникације требало је да предложи у IV кварталу прошле године. Немамо сазнања о томе да је било шта по овом питању урађено, иако се већ ближи истек и рока у коме би Ваше министарство идејни пројекат дистрибуционе мреже требало да усвоји. Пројекат је од изузетног значаја за наше чланице, будући да ће у крајњој линији од њега зависити и механизми, односно начин приступа мрежи те у крајњој линији укупни трошкови дистрибуције сигнала. Непријатно смо изненађени не само чињеницом да се са предлагањем пројекта касни, већ и одсуством било какве јавне дебате и консултација по овом питању које је од изузетног значаја за наше чланице.

АНЕМ очекује од министарства да јавност без одлагања обавести о томе докле се стигло са израдом идејног пројекта дистрибуционе мреже, те да утиче на Републичку агенцију за телекомуникације се у изради пројекта обезбеде јавне консултације с будућим корисницима мреже која се пројектује.

IV

Напоследку, скрећемо пажњу Вашем министарству да у овом тренутку, под окриљем Министарства културе постоји радна група са мандатом да произведе нацрт Закона о изменама и допунама Закона о радиодифузији. По сазнањима којима АНЕМ располаже, мандат радне групе не подразумева и пуно усклађивање Закона о радиодифузији са захтевима транзиције на дигитално емитовање. Истовремено, под окриљем Министарства трговине и услуга, постоји радна група са мандатом да произведе нацрт новог Закона о оглашавању. Стратегијом за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма у Републици Србији и Акционим планом уз Стратегију, предвиђено је усклађивање националног регулаторног оквира са Директивом о аудиовизуелним медијским услугама. Како се измене које је у европски правни оквир унела Директива о аудиовизуелним медијским услугама у највећој мери односе на материју коју регулишу Закон о радиодифузији и Закон о оглашавању, мишљења смо да би било каква регулаторна иницијатива која би данас занемаривала обавезе које су и иначе предвиђене Акционим планом уз Стратегију у непосредној будућности, била проблематична не само са аспекта економичности, већ и са аспекта одашиљања поруке јавности о озбиљности намере и Вашег министарства и Владе Републике Србије у целини да се придржава рокова предвиђених Стратегијом за прелазак са аналогног на дигитално емитовање и Акционим планом.

Са изнетог прелажемо министарству да у комуникацији са Министарством културе и Министарством трговине и услуга, обезбеди да већ текуће регулаторне иницијативе буду спроведене с пуном свешћу о захтевима процеса дигитализације и неопходношћу националног регулаторног оквира са Директивом о аудиовизуелним медијским услугама.

У очекивању да ће Ваше министарство уважити овде изнете сугестије, АНЕМ Вас уверава у своју спремност да пружи пуну подршку у реализацији наведених активности.

Истовремено, предлажемо да се што хитније организује заједнички састанак, како бисмо у непосредним разговорима појаснили наше предлоге.

С поштовањем,

Саша Мирковић,
председник АНЕМ